

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 . 652
Konu : Soru Önergeleri

18.02/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/01/2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-102792 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/15229, Uşak Milletvekili Dilek AKAGÜN YILMAZ'a ait 7/15230, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/15231, Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/15232, Bursa Milletvekili Sena KALELİ'ye ait 7/15233 ve 7/15234, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/15235 ve Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/15236 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/15229 (2 Sayfa)
- 2-Görüş 7/15230 (3 Sayfa)
- 3-Görüş 7/15231 (1 Sayfa)
- 4-Görüş 7/15232 (4 Sayfa)
- 5-Görüş 7/15233 (2 Sayfa)
- 6-Görüş 7/15234 (1 Sayfa)
- 7-Görüş 7/15235 (2 Sayfa)
- 8-Görüş 7/15236 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İdris YILDIZ
Ordu Milletvekili
Esas No : 7/15232

İthalat furyasının hüküm sürdüğü bir dönemde, yerli üretimi teşvik etmek amacıyla hükümet hayvancılık yatırımlarına sıfır faizli kredi ile destek vermeyi kararlaştırmıştır. Ancak, devlet destekli sıfır faizli kredi kullanarak hayvancılığa yatırım yapan vatandaşlarımız hüsrana uğramışlardır. Hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımız sıfır faizli kredi ile 7-8 bin liraya aldıkları ineğin fiyatının yarı yarıya düştüğünü, bu nedenle sadece inek fiyatından bile yüzde yüz zararda olduklarını dile getirmektedirler. Yatırım yaparken aldıkları hayvanların fiyatının yarı yarıya düşmesi, bütün bu olumsuzlukların üzerine yem ve diğer girdi fiyatlarının artması sonucu maliyetlerin aşırı yükselmesi nedeniyle hayvancılık sektörü yeniden krizin eşiğine gelmiştir. Saman fiyatının geçen yıla göre yüzde 400 civarında artması bir yana besicilerimiz saman bulmakta dahi zorlanmaktadır. Bu nedenle yerli besicilerimiz maliyet yüksek olduğu için sürekli zarar etmektedir. Vatandaşlarımız, bu şartlarda krediyi nasıl geri ödeyeceğini düşünmektedir.

Bu bilgiler ışığında:

SORU 1) Ordu ilimizde, sıfır faizli kredi uygulaması kapsamında toplam kaç üretici başvuru yapmıştır? Bu başvurulardan toplam kaç üretici faydalandırılmıştır ve bu vatandaşlarımıza ne kadar kredi kullandırılmıştır?

SORU 2) Ot ve saman krizi ile hayvancılık sektörü yine çıkmaza girmiştir. Hayvancılık sektöründeki yem ve diğer girdi fiyatları arttığı için maliyetlerin aşırı yükselmesi nedeniyle bölgemizdeki üreticilerin kredilerinin geri ödemesini yapabilmesi mümkün görünmemektedir. Bu kredilerin geri ödemelerinin ertelenmesi konusunda Bakanlığınızın gündeminde bir çalışma bulunmakta mıdır?

CEVAP 1-2) Ülkemizde 2011-2012 döneminde kışın sert ve uzun geçmesi, ilkbahar yağışlarının bazı bölgelerde yetersiz olması, özellikle Orta Anadolu Bölgesinde kuraklık yaşanması ve Doğu Anadolu Bölgesinde kış şartlarının sert geçmesi, bitkisel üretimde bazı ürünlerde üretimin düşmesine neden olmuş, çayır ve mera alanlarında ot boyları beklenen seviyelere ulaşmamış ve bitkiler erken kurumuştur. Ayrıca, hayvan sayısındaki artış nedeniyle yem bitkilerine olan talep artmıştır.

Bakanlığımızca ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının arttırılması ve kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine önemli oranda destek sağlanmaktadır.

Bu çerçevede, 2000 yılında 53.855 hektar alan için 10.741 çiftçiye toplam 2,4 Milyon TL ödeme yapılmış iken, 2012 yılında 602.610 hektar alan için 189.277 çiftçiye 293 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri kapsamında yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL ödeme yapılmıştır.

İTB

Verilen destekler sonucunda 2002-2011 döneminde;

- Yem bitkileri ekiliş alanı 1 Milyon 153 Bin hektardan, 2 Milyon 226 Bin hektara,
- Toplam ekilen alan içerisinde yem bitkileri ekiliş oranı %6,4'ten, %14,2'e yükselmiştir.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılında yaklaşık 2,4 Milyar TL destek ödenmiştir.

Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanması amacıyla mera ıslah çalışmalarına önem verilmiş olup, bugüne kadar toplam 4,5 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması başlatılmıştır.

Ayrıca, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından yetiştiricilerin kaba yem taleplerinin karşılanması amacıyla üreticilerin kaba yem talepleri toplanmakta ve ithal edilerek üreticilere uygun fiyatla (KDV dahil 50 krş/kg) verilmektedir.

Konuyla ilgili Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

2012 yılsonu itibariyle Ordu ilinde 307 Tarım Kredi Kooperatifleri ortağına 1.023.609 TL sıfır faizli Hayvancılık kredisi kullandırılmıştır.

Borç erteleme işlemleri Bakanlar Kurulu Kararı ile olmakla birlikte, icra takibinde olan Tarım Kredi Kooperatifleri ortakları da dahil olmak üzere, Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan ortaklara, borçlarını ödeyebilmelerini teminen bazı ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır.

Diğer yandan, borcunu defaten ödeme imkanına sahip olmayan ortakların, borçlarının en az %25'ini peşin ödemeleri kaydıyla kalan borçları için gelecek ürün hasat dönemine kadar 1 yılı geçmeyecek şekilde bir veya birden fazla taksitle ödeme imkânı sağlanabilmektedir.

Ayrıca, Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarının kooperatife olan vadesi geçen borçlarının asgari %60'nı ödemeleri kaydıyla, kalan kısmı için yeni kredi kullandırılarak borçlarına mahsup edilebilmektedir.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Talep edilen bilgiler, banka sırrı kapsamında mütalaa edildiğinden paylaşılması mümkün bulunmamaktadır.

Ziraat Bankası tarafından borç erteleme işlemleri yasal bir düzenleme ile yapılmakla birlikte üreticilerimizin içine düştükleri zor durumlardan kurtarılmasına ve üretimin devam ettirilmesine yönelik olarak, Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve diğer bankacılık mevzuatı çerçevesinde yapılabilecek uygulamalar Ziraat Bankası tarafından ayrıca değerlendirilmektedir.

SORU 3) Canlı hayvan ve et ithalatının, ülkemizin hayvancılığını kurtarmak bir yana daha büyük bir darboğaza sürüklediği açıktır. Ülkenin kendi kaynaklarını verimli kullanarak besicilik sektörünü yeniden ayağa kaldırmaya yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?

CEVAP 3) Bakanlığımızca, hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL hayvancılık desteği ödenmiş iken, 2012 yılında 2,2 Milyar TL'ye yükselmiştir. Hayvancılığın toplam destek içerisinde payı 2002 yılında %4,4 iken, 2012 yılında %29'a ulaşmıştır.

Besicilerimizin desteklenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla 2011 yılında başlatılan hayvan başına 300 TL ödemesi kapsamında, 2012 yılında da birim başına 300 TL, Etçi damızlık ırklara hayvan başına 350 TL ödeme yapılmıştır.

Etçi ırk sığırlarından buzağı elde eden yetiştiricilere ilave 75 TL/baş, yerli ırk sığırlarına etçi ırk sperma ile suni tohumlama yaptırarak buzağı elde eden yetiştiricilere ise 150 TL/baş destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Küçükbaş hayvancılığı da önemli destekler sağlanmıştır. 2006 yılında ilk kez başlatılan anaç koyun-keçi desteği kapsamında, 2012 yılında hayvan başı destekleme birim miktarı bir önceki yıla göre %20 artırılarak 18 TL/başa çıkarılmıştır.

GAP Projesi kapsamındaki illerde damızlık süt işletmesi kuranlara, DAP Projesi kapsamındaki illerde ise kombine veya etçi ırklarla damızlık işletmesi kuranlara; inşaat yapımında %30, makine ve gebe düve alımında ise %40 oranında hibe desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımızca hayvancılığa sağlanan destekler ve yürütülen çalışmalar sonucunda; 2002-2011 döneminde,

- Büyükbaş sayısı %27,5 artarak 9,8 Milyon baştan 12,5 Milyon başa,
- Keçi sayısı %7,3 artarak 6,7 Milyon baştan 7,3 Milyon başa,
- Toplam küçükbaş sayısı %1,25 artarak 31,9 Milyon baştan, 32,3 Milyon başa çıkmıştır.

Hayvansal üretimde ise aynı dönemde;

- Süt üretimi %79,1 artarak 8,4 Milyon tondan 15,1 Milyon tona,
- Et üretimi %118 artarak 421 Bin tondan 916 Bin tona (2002-2012 döneminde),
- Sığır başına ortalama süt verimi %70 artarak 1.705 lt/yıl'dan, 2.899 lt/yıla,
- Sığırdaki ortalama et verimi %36,4 artarak 184 kg'den 251 kg'ye,
- Hayvansal hasıla ise %214 artarak 5,9 Milyar dolardan, 18,5 Milyar dolara çıkmıştır.

Yürütülen çalışmalar ve sağlanan destekler sonucunda, büyükbaş hayvancılık işletmelerinde ölçek büyüklükleri önemli oranda artmış, işletmelerin profesyonelleşmesine katkı sağlanmıştır. 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı; 2002 yılında 4.300 iken, 2012 yılında %548 artışla 27.865'e yükselmiştir. Soykütüğü ve Önsoykütüğüne kayıtlı işletme ve hayvan sayısı; 2002 yılında 238 Bin işletmede 943 Bin baş hayvan iken, 2012 yılında 1 Milyon işletmede 6,8 Milyon baş hayvana ulaşmıştır.

Kişi başı et ve süt üretiminde de önemli artışlar yaşanmıştır. 2002-2010 döneminde;

- Kişi başı süt üretimi; Dünya'da %8,2 artarken, AB'de %4,7 azalmıştır. Ülkemizde ise aynı dönemde %50,8 artış yaşanmıştır.
- Kişi başı et üretimi; Dünya'da %9,1 artarken, AB'de %6,3 azalmıştır. Ülkemizde ise aynı dönemde %72,1 artış yaşanmıştır.

Bakanlığımızca hayvancılığımızın geliştirilmesi ve üreticilerimizin gelirlerinin artırılması amacıyla 2013 yılında sektöre sağlanan destekler ve diğer çalışmalarımız devam edecektir. Bu kapsamdaki bazı çalışmalarımız şu şekildedir.

- 2013 yılında hayvancılığa yaklaşık 2,5 Milyar TL destek verilmesi planlanmaktadır.
- Besicilerimiz için 2011 yılında başlattığımız, 2012 yılında miktarını artırdığımız hayvan başına verilen destek 2013 yılında da devam edecektir.
- Süt prim destekleri artarak devam edecektir.
- Bölgelerimizin coğrafi ve ekolojik özelliklerine göre en uygun yetiştiriciliğin yapılacağı hayvancılık alanlarının (et, süt, büyükbaş, küçükbaş) desteklenmesi yönünde çalışmaların yapılması planlanmaktadır.
- Ülkemiz coğrafyasına daha uygun olan koyunculugu ve keçi yetiştiriciliğine daha fazla destek sağlanması planlanmaktadır.
- Büyükbaş ve küçükbaşta damızlık üretimi teşvik edilecek, ıslaha ağırlık verilerek yurtiçi damızlık ihtiyacının karşılanması sağlanacaktır.
- Ette ve sütte fiyat istikrarı sağlamak için Et ve Süt Piyasa Müdahale Kurumu kurulacaktır.
- Mera Kanununda değişiklik yapılarak meralarımızı hayvancılık yatırımı yapmak isteyen üreticimiz ve girişimcilerimizin hizmetine sunulması ve böylece hayvancılığımızın geliştirilmesi planlanmaktadır.

SORU 4) Yatırımcı kredi alırken bir kez komisyon ödeyeceğini zannetmiştir. Ancak vade süresince her yıl komisyon alındığı bu bağlamda, yatırımcının 7 yıl vadeyle aldığı krediye 7 kez komisyon ödediği iddia edilmektedir. Bu durum doğru mudur? Vatandaşımızın alınan komisyonlar nedeniyle yaşadığı mağduriyeti gidermek için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAP 4) Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Genel bankacılık uygulamaları dahilinde bankalar tarafından kredi taleplerinin değerlendirilmesi, istihbarat çalışmaları, işletme kontrolü, kredilerin kullanılması, izlenmesi ve tahsili amacıyla yapılan işlemlerin karşılığı olarak kredi talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden hizmet komisyonu tahsil edilmektedir.

